

ИСТРАЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ НА МАНУ
ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ПАНДЕМИЈАТА НА КОВИД-19

MACEDONIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

**RESEARCH ACTIVITIES
OF THE MACEDONIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
IN OVERCOMING THE COVID-19 PANDEMIC**

Skopje, 2021

МАКЕДОНСКА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

**ИСТРАЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ НА МАНУ
ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ПАНДЕМИЈАТА НА КОВИД-19**

Скопје, 2021

Уредувачки одбор:

акад. Љупчо Коцарев, претседател
акад. Живко Попов
акад. Газанфер Бајрам
доп. член Изет Зекири
акад. Катица Кулавкова
акад. Владимир Серафимоски
акад. Абдулменаф Беџети
акад. Леонид Грчев
акад. Глигор Јовановски
акад. Момир Поленаковиќ
акад. Радован Павловски

Јазична редакција:
Софија Чолаковска-Поповска
Николинка Нолевска

Компјутерска обработка:
Драгица Топузоска

Печат:
„Винсент графика“ – Скопје

Тираж:
300 примероци

CIP – Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

001.891:[616.98:578.834(497.7)](082)

ИСТРАЖУВАЧКИ активности на МАНУ за надминување на пандемијата на ковид-19 / [уредувачки одбор Љупчо Коцарев ... и др.]. - Скопје : Македонска академија на науките и уметностите, 2021. - 304 стр. : илустр. ; 25 см

На напор. насл. стр.: Research activities of the Macedonian academy of sciences and arts in overcoming the Covid-19 pandemic. - Фусноти кон текстот. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-203-318-1

1. Ств. насл. на напор. насл. стр.

а) Ковид-19 -- Надминување -- Научни истражувања -- Македонија -- Зборници

COBISS.MK-ID 53284613

СОДРЖИНА

Љупчо Коцарев ПРЕДИЗВИЦИ НА ОПШТЕСТВОТО, ЕКОНОМИЈАТА И ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ПО ПАНДЕМИЈАТА НА ЗАРАЗАТА СО КОВИД-19.....	7
Таки Фити ЕКОНОМСКАТА КРИЗА ОД КОВИД-19 И НЕЈЗИНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ ВРЗ МАКЕДОНСКАТА ЕКОНОМИЈА (КАКО ДА ГИ УБЛАЖИМЕ ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД КРИЗАТА?).....	29
Таки Фити МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ОСИГУРУВАЊЕ НА СТАБИЛНОСТА НА МАКЕДОНСКИОТ ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ.....	59
Владо Камбовски, Гордана Лажетиќ, Ана Павловска-Данева, Елена Мујоска Трпевска, Константин Битраков ПРАВНИ АСПЕКТИ НА ВОНРЕДНАТА СОСТОЈБА.....	69
Катица Кулава ПАНОПТИЧКА ВИЗИЈА НА СВЕТОТ (ДАЛИ ВОНРЕДНАТА СОСТОЈБА МОЖЕ ДА СТАНЕ РЕДОВНА?).....	105
Нада Поп-Јорданова ЗА НЕВРОПСИХИЈАТРИСКИТЕ МАНИФЕСТАЦИИ ОД ИНФЕКЦИЈАТА СО КОВИД-19.....	129
Нада Поп-Јорданова (ДОДАТОК) СТАВ (ИЗЈАВА) ЗА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА КОИ СЕ СМЕААТ ЗА РЕЛЕВАНТНИ ВО ПАНДЕМИЈАТА НА КОВИД-19.....	139

Абдулменаф Бецети ФИСКАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ И ФИСКАЛНИОТ ПРОСТОР ВО ВРЕМЕ НА ГЛОБАЛНАТА ПАНДЕМИЈА СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА.....	145
Митко Маџунков ЗАГРОЗЕНОСТА НА СВЕТОТ КАКО КНИЖЕВНА ТЕМА.....	157
Изет Зеќири БИЗНИС-СТРАТЕГИИ НА ФИРМИТЕ ВО УСЛОВИ НА КОВИД-19.....	161
Zoran Zdravev, Blazo Boev, Misko Djidrov IMPLEMENTATION OF E-LEARNING AND ICT IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF UGD IN THE SITUATION OF COVID-19 EMERGENCY.....	175
Александра Иваноска-Дациќ „ПАМЕТНИОТ“ ТЕКСТИЛ ВО БОРБА СО ПАНДЕМИИТЕ.....	193
Билјана Ѓонеска ПРОБЛЕМАТИЧНА УПОТРЕБА НА ИНТЕРНЕТ ВО ПРОБЛЕМАТИЧНОТО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЈА.....	215
Игор Томовски, Алајдин Абаз ПРЕЛИМИНАРНА НУМЕРИЧКА АНАЛИЗА НА АЛГОРИТАМ (ПРОТОКОЛ) ЗА КОНТРОЛИРАНО СТЕКНУВАЊЕ СО КОЛЕКТИВЕН ИМУНИТЕТ ВО УСЛОВИ НА ЕПИДЕМИЈА ВО КОМПЛЕКСНИ МРЕЖИ.....	229
Марица Антовска-Митев, Татјана Дранговска ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА КОВИД-19: ПРОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ И ПЕРЦЕПЦИИТЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПАНДЕМИЈАТА ПРЕДИЗВИКАНА ОД НОВИОТ КОРОНА-ВИРУС.....	251
Маја Николова, Љупчо Коцарев КРАТОК ПРЕГЛЕД НА МЕТОДИТЕ ОД БИОИНФОРМАТИКА И МАШИНСКО УЧЕЊЕ ВО БОРБАТА СО ПАНДЕМИЈАТА НА ЗАРАЗАТА СО КОВИД-19.....	275
Евгенија Крајчевска, Александра Дединец, Љупчо Коцарев СЕНТИМЕНТАЛНА АНАЛИЗА НА ТВИТЕР-ПОДАТОЦИ ЗА ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЈАТА НА КОВИД-19 ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО СПОРЕДБА СО СВЕТОТ	291